

ЕЛЕКТРОННІ БІЗНЕС-СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

Невпинний зріст ІТ-технологій за останні 30 років впливає на актуальність створення і розробки програмного забезпечення для мережі Інтернет, що, в свою чергу, впливає і на розвиток електронного бізнесу. Електронний бізнес вимагає нових методів розвитку.

Соціальна мережа в Інтернеті (англ. *social networking service*) — це [веб-сайт](#) або інша служба у мережі Інтернет, яка дозволяє користувачам створювати публічну або напівпублічну анкету, складати список користувачів, з якими вони мають зв'язок та переглядати власний список зв'язків і списки інших користувачів. Природа та номенклатура зв'язків може різнитись у залежності від системи. Першою службою соціальних мереж вважають [SixDegrees.com](#).

Розвиток конкурентних відносин в Україні характеризується створенням більш жорстких умов, що посилюють необхідність застосування нових форм ведення електронного бізнесу із використанням сучасних інформаційних технологій. Українська економіка переживає етап, на якому основні зусилля направлені на відновлення ефективного функціонування науки і виробництва, їх зближення шляхом розвитку наукоємких технологій. Все це підкреслює особливу значущість пошуку і впровадження нових шляхів вдосконалення програмного забезпечення вітчизняних підприємств з можливістю використання інформаційних технологій, що є життєво важливим для суб'єктів господарювання в умовах сучасної ринкової економіки. Інформаційні комунікації в глобальній мережі Інтернет, динаміка розвитку соціальних мереж за останні 6 років, а також розробка рекомендацій щодо використання сучасних технологій можуть суттєво покращити просування продукції національних підприємств.

Соціальна мережа для бізнесу – це соціальна структура, утворена індивідами або організаціями. Вона відображає розмаїті зв'язки між ними через різноманітні соціальні взаємовідносини. Вперше термін було запропоновано в 1954 році Дж. А. Барнесом (в роботі *Class and Committees in a Norwegian Island Parish*, «Human Relations»). Аналіз соціальних мереж стосується теорії мереж і перетворився на основний метод досліджень в сучасній соціології, соціальній психології, інформатиці та дослідженні організацій. Дослідження в декількох академічних сферах показали, що соціальні мережі діють на багатьох рівнях, починаючи від родин, і закінчуючи цілими націями, та відіграють важливу роль в тому, як розв'язуються проблеми, працюють організації, та досягають успіху на шляху до власних цілей індивіди.

Соціальними мережами називають також інтернет-програми, які допомагають друзям, бізнес-партнерам або іншим особам спілкуватись та встановлювати зв'язки між собою використовуючи набір інструментів. Ці програми, відомі як «Онлайнві соціальні мережі», стають дедалі популярнішими. Теорія соціальних мереж розглядає соціальні взаємовідносини в термінах вузлів та зв'язків. Може існувати багато типів зв'язків між вузлами. В найпростішій формі, соціальна мережа є відображенням всіх зв'язків, які мають відношення до дослідження, між вузлами. Ці концепції часто відображаються на діаграмі соціальної мережі, на якій вузлам відповідають точки, а зв'язкам — лінії (рис. 1).

Форма соціальної мережі допомагає визначити ступінь своєї корисності для її учасників. Менші, зв'язаніші мережі можуть бути менш корисними для своїх учасників, ніж мережі з багатьма слабкими зв'язками з особами ззовні від основної мережі. Відкриті мережі, з багатьма слабкими зв'язками та соціальними взаєминами, вірогідніше будуть пропонувати нові ідеї та можливості для своїх учасників, аніж зачинені мережі з багатьма надлишковими зв'язками. Іншими словами, група знайомих друзів, які спілкуються лише один з одним вже володіють спільними знаннями та можливостями. Група осіб, із зв'язками з іншими соціальними спільнотами, вірогідно, отримуватимуть доступ до ширшого діапазону інформації. Для досягнення успіху, індивідам краще мати зв'язки з декількома мережами, аніж багато зв'язків в межах однієї мережі. Аналогічно, індивіди можуть впливати, або діяти в ролі брокера в середині своїх соціальних мереж з'єднуючи дві мережі, в яких відсутні безпосередні зв'язки (має назву заповнення соціальних дір). Сила теорії соціальних мереж у її відмінності від традиційних соціологічних наук, згідно з якими вважається, що саме атрибути окремих індивідів — дружність або недружність, рівень інтелекту, тощо — відіграють основну роль. У теорії соціальних мереж використовується інший погляд, коли атрибути окремих індивідів менш важливі, аніж стосунки та зв'язки з іншими індивідами в мережі. Цей підхід виявився корисним при поясненні багатьох реальних явищ, але залишає менше простору для індивідуальних дій, можливостей індивідів впливати на свій успіх, так як багато залежить від структури їхньої мережі.

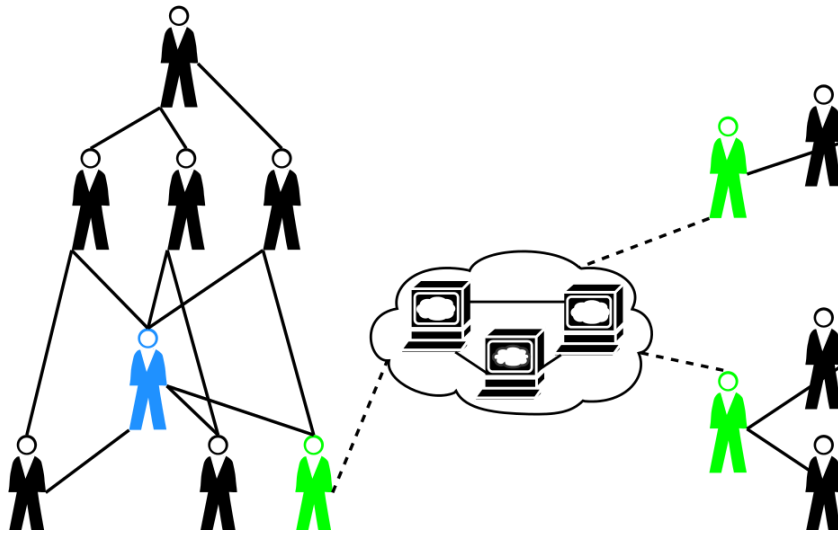

Рис. 1. Приклад відображення схеми зв'язків в соціальних мережах

В соціальній мережі зліва, індивід, позначений блакитним кольором, має найбільше зв'язків в середині своєї соціальної мережі. В ідеальній ситуації, він мав би бути лідером або керівником групи або організації. Індивіди, позначені зеленою фарбою мають зв'язки із іншими соціальними групами, і можуть виступати в ролі передавачів інформації між мережами.

Соціальні мережі використовувались для дослідження того, як взаємодіють компанії, характеризуючи багато неформальних зв'язків, які поєднують між собою представників керівництв, а також асоціації та зв'язки між окремими робітниками в різних компаніях. Ці мережі дають можливості компаніям збирати інформацію, утримувати конкуренцію та, навіть, таємно змовлятися про встановлення цін або політик.

Динаміка зростання соціальних мереж в глобальній мережі Інтернет для українського сегменту: в Україні безліч людей щоденно користуються найбільшими світовими соціальними мережами для спілкування, перегляду новин та цікавої інформації. Зараз існує більш ніж 200 сайтів з можливостями організації соціальних мереж. Більшість із соціальних мереж в Інтернеті є публічними, дозволяючи будь-кому приєднатись до неї. Деякі організації, такі як великі корпорації, також мають доступ до приватних служб соціальних мереж, наприклад [Enterprise Relationship Management](#). Вони встановлюють ці програми на власних серверах та надають можливість робітникам оприлюднювати свої мережі контактів та відносин із зовнішніми особами та компаніями. Інші приклади соціальних мереж: в Інтернеті — мережа для обміну фотографій [Flickr](#), персональний онлайн щоденник [LiveJournal](#).

Українські соціальні мережі: [Folk](#) — мережа для неформального спілкування, [Profeo](#) — ділова соціальна мережа для професіоналів, [Українські науковці у світі](#) — соціальна мережа для науковців, [Ukrainci.org](#) — неполітична благо-соціальна мережа «Ми-Українці!»

Переваги використання соціальних мереж полягають у високій постійній відвідуваності, вже існуючому розподілу користувачів по інтересам та віковим категоріям, можливості швидкого отримання необхідної цільової аудиторії для досягнення конкретного результату. Отже, комплексна оцінка ефективності роботи в соціальних бізнес мережах може бути основою розвитку та впровадження ефективної політики розвитку інформаційних технологій та програмного забезпечення в Україні. Все це дає змогу сподіватись на бурхливий розвиток електронного бізнесу в Україні в майбутні декілька років.